

Briuselis, 2019 m. liepos 3 d.
(OR. en)

8657/19

Tarpinstitucinė byla:
2018/0207(COD)

CODEC 971
JAI 417
INF 121
CADREFIN 217
FREMP 60
PE 210

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl Teisių ir vertybių programos - Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai (2019 m. balandžio 15–18 d., Strasbūras)

I. ĮVADAS

Claude'as MORAESAS (S&D, UK) Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu pateikė Bodilo VALERO (Verts/ALE, SE) pranešimo dėl pirmiau nurodyto pasiūlymo pakeitimą (115 pakeitimas).

Be to, EFDD frakcija pateikė vieną pakeitimą (116 pakeitimas).

II. BALSAVIMAS

Balsuojant 2019 m. balandžio 17 d., plenarinėje sesijoje pasiūlymo 115 pakeitimas buvo priimtas (472 narių balsavo už, 129 – prieš, 41 susilaikė). Kitų pakeitimų priimta nebuvo.

Taip iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas yra Parlamento per pirmąjį svarstymą priimta pozicija, kuri pateikiama šio pranešimo priede išdėstytoje jo teisėkūros rezoliucijoje¹.

Pilka spalva nepažymėtos priede išdėstyto teksto dalys iš esmės – su nedideliais neatitikimais – atitinka bendrą sutarimą, pasiektą 2019 m. kovo 6 d. įvykusiame paskiausiam 8-osios Parlamento kadencijos (2014–2019 m.) laikotarpio trišalio dialogo posėdyje. Kai bus pasiektas susitarimas dėl viso teksto, šie neatitikimai turi būti pataisyti prieš Tarybai priimant savo poziciją.

Dėl pilka spalva pažymėto priede išdėstyto teksto šiame etape tarpinstitucinėse derybose dar nesusitarta.

¹ Teisėkūros rezoliucijoje išdėstytoje Parlamento pozicijos redakcijoje pažymėti Komisijos pasiūlyme padaryti pakeitimai. Į Komisijos tekstą įrašytas naujas tekstas pažymėtas *paryškintuoju kursyvu*. Išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu „■“.

PRIIMTI TEKSTAI

Negalutinė redakcija

P8_TA-PROV(2019)0407

Teisių ir vertybių programa *I**

2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Teisių ir vertybių programos (COM(2018)0383 – C8-0234/2018 – 2018/0207(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2018)0383),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 16 straipsnio 2 dalį, 19 straipsnio 2 dalį, 21 straipsnio 2 dalį, 24, 167 ir 168 straipsnius, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C8-0234/2018),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į 2018 m. spalio 18 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
- atsižvelgdamas į 2018 m. spalio 10 d. Regionų komiteto nuomonę²,
- atsižvelgdamas į Pirmininko 2019 m. sausio 25 d. laišką komitetų pirmininkams, kuriame išdėstytas Parlamento požiūris į daugiametės finansinės programos (DFP) sektorines programas po 2020 m.,
- atsižvelgdamas į Tarybos 2019 m. balandžio 1 d. laišką Europos Parlamento pirmininkui, kuriame patvirtinamas teisėkūros institucijų per derybas pasiektas bendras sutarimas,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,

¹ OL C 62, 2019 2 15, p. 178.

² OL C 461, 2018 12 21, p. 196.

- atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir Kultūros ir švietimo komiteto, Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto, Biudžeto komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Teisės reikalų komiteto ir Konstitucinių reikalų komiteto nuomones (A8-0468/2018),
- 1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją¹;
- 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
- 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

¹ Ši pozicija pakeičia 2019 m. sausio 17 d. priimtus pakeitimus (Priimti tekstai, P8_TA(2019)0040).

Europos Parlamento pozicija, priimta 2019 m. balandžio 17 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/... dėl *Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių* programos

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 16 straipsnio 2 dalį, 19 straipsnio 2 dalį, 21 straipsnio 2 dalį, 24, 167 ir 168 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje visų pirma teigiama, kad „Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises. Šios vertybės yra bendros valstybėms narėms, gyvenančioms visuomenėje, kurioje vyrauja pliuralizmas, nediskriminavimas, tolerancija, teisingumas, solidarumas ir moterų bei vyrų lygybė“. 3 straipsnyje toliau nurodoma, kad „Sąjungos tikslas yra skatinti taiką, savo vertybes ir savo tautų gerovę“ ir kad ji, be kita ko, „gerbia turtingą savo kultūros ir kalbų įvairovę bei užtikrina, kad Europos kultūros paveldas būtų saugomas ir turtinamas“. Šios vertybės dar kartą patvirtintos ir susietos su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (*toliau – Chartija*) įtvirtintomis teisėmis, laisvėmis ir principais;

¹ OL C 62, 2019 2 15, p. 178.

² OL C 461, 2018 12 21, p. 196.

³ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento pozicija. Pilka spalva paryškintas tekstas, dėl kurio nebuvo susitarta per tarpinstitucines derybas.

- (2) šios teisės ir vertybės turi būti toliau **aktyviai puoselėjamos, saugomos**, skatinamos, įgyvendinamos ir jomis turi dalytis piliečiai ir tautos visoje Sąjungoje ir jos turi būti ES projekto pagrindas, **nes tų teisių ir vertybių apsaugos pablogėjimas kurioje nors valstybėje narėje gali turėti žalingą poveikį visai Sąjungai**. Todėl Sąjungos biudžete sukuriamas naujas Teisingumo, teisių ir vertybių fondas, kurį sudaro **Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių ir Teisingumo programos**. Dabar, kai Europos visuomenėms kyla ekstremizmo, radikalizmo ir susiskaldymo pavojai **ir vis mažėja erdvės nepriklausomai pilietinei visuomenei**, kaip niekada svarbu skatinti, tvirtinti ir ginti teisingumą, teises ir ES vertybes: žmogaus teises, pagarbą žmogaus orumui, laisvę, demokratiją, lygybę ir teisinę valstybę. Tai turės didelį tiesioginį poveikį politiniam, socialiniam, kultūriniam ir ekonominiam ES gyvenimui. Naujojo fondo dalimi tapsiančios Teisingumo programos lėšomis bus toliau remiama Sąjungos teisingumo erdvės plėtra **remiantis teisinės valstybės principu, teismų valdžios nepriklausomumu ir nešališkumu, abipusiu pripažinimu ir abipusiu pasitikėjimu, teise kreiptis į teismą ir tarpvalstybiniu bendradarbiavimu**. **Piliečių, lygybės**, teisių ir vertybių programoje bus sujungtos 2014–2020 m. Teisių, lygybės ir pilietiškumo programa, nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1381/2013¹, ir programa „Europa piliečiams“, nustatyta Tarybos reglamentu (ES) Nr. 390/2014² (toliau – ankstesnės programos);
- (3) Teisingumo, teisių ir vertybių fondas ir jo dvi pagrindinės finansavimo programos pagrindinį dėmesį skirs žmonėms ir subjektams, kurie padeda užtikrinti mūsų bendrų vertybių, teisių, **lygybės** ir turtingos įvairovės gyvybingumą. Pagrindinis tikslas – puoselėti ir palaikyti teisėmis grindžiamą, lygią, **atvirą, pliuralistinę**, įtraukią ir demokratinę visuomenę. Tai, be kita ko, apima dinamišką ir **galių turinčią** pilietinę visuomenę, skatinančią žmonių demokratinį, pilietinį ir socialinį dalyvavimą bei puoselėjančią turtingą Europos visuomenės įvairovę, grindžiamą mūsų **bendromis vertybėmis**, istorija ir atmintimi. Europos Sąjungos sutarties 11 straipsnyje **reikalaujama**, kad **Sąjungos** institucijos **palaikytų atvirą, skaidrų ir nuolatinį dialogą su pilietine visuomene ir** atitinkamomis priemonėmis suteiktų piliečiams ir atstovaujamosioms asociacijoms galimybę skelbti nuomones apie visas Sąjungos veiklos sritis ir viešai jomis keistis;

¹ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1381/2013, kuriuo nustatoma Teisių, lygybės ir pilietiškumo programa 2014–2020 m. laikotarpiu (OL L 354, 2013 12 28, p. 62).

² 2014 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 390/2014, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. laikotarpio programa „Europa piliečiams“ (OL L 115, 2014 4 17, p. 3).

- (3a) *turėtų būti sukurtas nuolatinis, atviras ir skaidrus dialogas su Programos paramos gavėjais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais įsteigiant pilietinio dialogo grupę. Pilietinio dialogo grupė būti atviras ir neoficialus diskusijų forumas ir turėtų prisidėti prie keitimosi patirtimi ir gerąja praktika bei prie diskusijų apie politikos pokyčius Programos aprėpties srityse ir siekiant Programos tikslų, taip pat susijusiose srityse. Pilietinio dialogo grupė neturėtų būti atsakinga už programų valdymą;*
- (4) ■ Programa ■ turėtų padėti plėtoti sąveiką, kad būtų sprendžiamos bendros **Sajungos** vertybių skatinimo ir apsaugos problemos ir pasiekiami kritinių matmenų, užtikrinančių konkrečius šios srities rezultatus. To turėtų būti pasiekta remiantis teigiama ankstesnių programų patirtimi *ir toliau ją plėtojant*. Taip būtų sudarytos sąlygos visapusiškai išnaudoti sąveikos potencialą, veiksmingiau remti susijusias politikos sritis ir didinti jų galimybes įtraukti žmones *ir pilietinę visuomenę, siekiant subalansuoto geografinio paskirstymo*. Kad Programa būtų veiksminga, joje turėtų būti atsižvelgiama į skirtingų politikos sričių konkretų pobūdį, jų skirtingas tikslines grupes ir konkrečius poreikius, laikantis konkrečiai pritaikyto *ir tikslingo* požiūrio;
- (4a) *visapusiškas teisinės valstybės principo ir demokratijos paisymas ir skatinimas yra labai svarbūs siekiant didinti piliečių pasitikėjimą Sąjunga ir užtikrinant valstybių narių abipusį pasitikėjimą. Skatindama teises ir vertybes Programa padės kurti demokratiškesnę Sąjungą, užtikrinti teisinės valstybės principo ir demokratinio dialogo paisymą, skaidrumą ir gerą valdymą, taip pat ir mažėjančios erdvės pilietinei visuomenei atvejais;*
- (5) siekiant priartinti Europos Sąjungą prie jos piliečių ir *skatinti demokratinį dalyvavimą* reikia įvairių veiksmų ir suderintų pastangų. *Europos Sąjungos pilietybė ir Europos tapatybė turėtų būti vystomos ir propaguojamos, skatinant piliečių supratimą apie politikos formavimo procesą ir skatinant piliečių dalyvavimą Sąjungos veiksmuose*. Taip pat suburiant piliečius miestų partnerystės projektais ar miestų tinklais ir *vietos, regioniniu, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis* remiant pilietinės visuomenės organizacijas Programos aprėpties srityse lengviau skatinti piliečių aktyvų dalyvavimą visuomenėje ir pagaliau jų *aktyvų* dalyvavimą demokratiname Sąjungos gyvenime. Tuo pačiu metu parama veiklai, kuria skatinamas tarpusavio supratimas, *tarpkultūrinis dialogas, kultūros ir kalbų* įvairovė, *socialinė įtrauktis* ir pagarba kitiems skatina priklausymo *Sąjungai* ir Europos *tapatybe grindžiamos bendros pilietybės* jausmą,

paremtą bendru **mūsų bendrų** Europos vertybių, kultūros, istorijos ir paveldo supratimu. Ypač svarbu skatinti stipresnę atokiausiuose ES regionuose gyvenančių piliečių priklausymo Sąjungai jausmą ir Sąjungos vertybes dėl to, kad jie gyvena nuošaliai ir toli nuo žemyninės Europos dalies;

- (6) atminimo veikla ir kritiškas bei kūrybiškas Europos istorinės atminties apmąstymas būtini tam, kad piliečiai, **ypač jaunimas**, geriau suvoktų bendrą *savo* istoriją **ir vertybes** kaip bendros ateities ■ pagrindą. ***Įgyvendinant atminimo veiklą turėtų būti apmąstomos totalitarinių režimų priežastys Europos šiuolaikinėje istorijoje, visų pirma nacizmo, dėl kurio įvyko holokaustas, fašizmo, stalinizmo ir totalitarinių komunistinių režimų, ir atminti jų nusikaltimų aukas. Ji taip pat turėtų apimti veiklą, susijusią su kitais lemiamos reikšmės momentais ir svarbiais pastarųjų metų Europos istorijos įvykiais.*** Taip pat reikėtų atsižvelgti į istorinių, **socialinių**, kultūrinių bei tarpkultūrinių aspektų svarbą **siekiant sukurti** Europos tapatybę, **paremtą bendromis vertybėmis ir bendru priklausymo jausmu**;
- (7) piliečiai taip pat turėtų geriau žinoti pilietybės Sąjungoje jiems užtikrinamas teises ir laisvai jaustis gyvendami, keliaudami, mokydami, dirbdami ir užsiimdami savanoriška veikla kitoje valstybėje narėje, ir turėtų turėti galimybę pasitikėti, kad jie gali vienodai naudotis teisėmis ir tos teisės bus visapusiškai užtikrintos bei apsaugotos nepatiriant jokios diskriminacijos, kad ir kurioje Sąjungos vietoje jie atsidurtų. Pilietinė visuomenė turi būti remiama siekiant skatinti ir saugoti **Sąjungos** vertybes bei didinti informuotumą apie jas pagal SESV 2 straipsnį ir prisidedant prie veiksmingo naudojimosi Sąjungos teise užtikrinamomis teisėmis;
- (8) **lyčių** lygybė yra pagrindinė vertybė ir vienas iš Europos Sąjungos siekių. ***Vis dėlto bendra pažanga lyčių lygybės srityje nevyksta.*** Diskriminacija ir nevienodas požiūris į moteris **ir mergaites, taip pat įvairių formų smurtas prieš moteris ir mergaites** pažeidžia pagrindines jų teises ir užkerta kelią jų visapusiškam politiniam, socialiniam ir ekonominiam dalyvavimui visuomenėje. Be to, esamos **politinės**, struktūrinės ir kultūrinės kliūtys trukdo pasiekti tikrą lyčių lygybę. Todėl **vienas** iš esminių Sąjungos **uždavinių ir ekonomikos augimo ir socialinės plėtros skatintojas** yra lyčių lygybės skatinimas visose Sąjungos veiklos srityse **ir lyčių aspekto integravimas į visų sričių Sąjungos veiklą**, ir tai turėtų būti remiama pagal Programą. **Ypač svarbu aktyviai kovoti su stereotipais ir spręsti nebylios ir tarpsektorinės diskriminacijos klausimą. Lygios galimybės dirbti, vienodas dalyvavimas**

darbo rinkoje ir kliūčių siekti karjeros pašalinimas visuose sektoriuose, pavyzdžiui, teisumų, mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos, yra lyčių lygybės ramsčiai. Taip pat reikėtų sutelkti dėmesį į profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir vienodą neapmokamų buities ir vaikų, pagyvenusių asmenų ir kitų priklausomų asmenų priežiūros darbų pasidalijimą tarp vyrų ir moterų, nes tai išlieka pagrindiniais ekonominės nepriklausomybės ir dalyvavimo ekonominiame gyvenime ramsčiai, kurie yra glaudžiai susiję su moterų ir vyrų lygybės užtikrinimu;

- (9) smurtas dėl lyties ir smurtas prieš **rizikos grupes** (vaikus, jaunimą **ir kitas rizikos grupes kaip antai LGBTQI ir neįgaliuosius**) yra sunkus pagrindinių teisių pažeidimas **ir su juo** susiduriama visoje Sąjungoje, įvairiomis socialinėmis ir ekonominėmis aplinkybėmis, o jo pasekmės aukų fizinei, *psichinei* ir psichologinei sveikatai bei visai visuomenei yra itin sunkios. **Moterys labiausiai kenčia nuo smurto dėl lyties ir priekabiavimo tiek namų aplinkoje, tiek viešojoje erdvėje, todėl kova su šiuo smurtu yra pagrindinė lyčių lygybės skatinimo priemonė. Europos Tarybos konvencijoje dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija) smurtas prieš moteris apibrėžiamas kaip „visi smurtiniai veiksmai dėl lyties, sukeliantys arba galintys sukelti moterims fizinę, seksualinę, psichologinę arba ekonominę žalą arba kentėjimą, įskaitant grasinimus atlikti tokius veiksmus, prievartą arba savavališką laisvės atėmimą, nepaisant to, ar tai įvyksta viešojoje erdvėje ar asmeniniame gyvenime“.** Kova su smurtu dėl lyties reikalauja daugialypio požiūrio, įskaitant teisinių, ekonominių, švietimo ir sveikatos klausimų sprendimą. Taip pat reikia nuo ankstyvo amžiaus aktyviai kovoti su lyčių stereotipais ir visomis neapykantą kurstančiomis kalbomis ir smurtu internete. Šiomis aplinkybėmis ir toliau labai svarbu remti moterų teisių organizacijas ir kitus šioje srityje dirbančius subjektus. Vaikams, jaunimui ir kitoms rizikos grupėms kaip antai **LGBTQI ir neįgaliesiems taip pat kyla didesnė rizika patirti smurtą, visų pirma šeimoje ir intymiuose ryšiuose.** Turėtų būti imamasi veiksmų, siekiant skatinti rizikos asmenų teises, **visų pirma vaikų (įskaitant vaikus našlaičius, vaikus, kurie tapo našlaičiais dėl šeiminių nusikaltimų, ir kitas ypač pažeidžiamas vaikų grupes) teises** ir prisidėti prie jų apsaugos **bei užtikrinti** jų teises į vystymąsi **■** ir orumą. Kova su visomis smurto formomis, **visų pirma smurtu dėl lyties, jo** prevencijos, aukų apsaugos ir paramos joms skatinimas yra Sąjungos prioritetai, kurie padeda išpildyti individų pagrindines teises ir prisideda prie **lyčių** lygybės. Šie prioritetai turi būti remiami pagal Programą;

- (10) siekiant užkirsti kelią visoms smurto formoms ir kovoti su juo bei apsaugoti aukas reikia tvirtos politinės valios ir suderintų veiksmų, grindžiamų ankstesnių programų – „Daphne“, Teisių, lygybės ir pilietiškumo ir Teisingumo – metodais ir rezultatais. Ypač sėkminga nuo pat pradžių pasirodė 1997 m. sukurta programa „Daphne“, kurios finansavimu remiamos smurto aukos ir kovojama su smurtu prieš moteris, vaikus ir jaunimą; ne tik pelnytu populiarumu tarp suinteresuotųjų šalių (valdžios institucijų, akademinė institucijų ir nevyriausybinė organizacijų), bet ir finansuojamų projektų veiksmingumu. Pagal ją finansuoti informuotumo didinimo, pagalbos paslaugų teikimo aukoms, vietose dirbančių **pilietinės visuomenės** organizacijų (NVO) veiklos projektai. Sprendžiamos visų smurto formų problemos, pavyzdžiui, smurto artimoje aplinkoje, lytinio smurto, **prekybos žmonėmis, persekiojimo ir tradicinės žalingos praktikos, pavyzdžiui, moterų lyties organų žalojimo**, taip pat ir naujų, besiformuojančių smurto formų, kaip antai patyčios **ir priekabiavimas kibernetinėje erdvėje**, problemos.

Todėl svarbu tęsti visus šiuos veiksmus, **numatant nepriklausomą biudžeto lėšų skyrimą programai „Daphne“**, ir įgyvendinant Programą tinkamai atsižvelgti į gautus rezultatus ir patirtį;

- (11) nediskriminavimas yra vienas iš pagrindinių Sąjungos principų. Europos bendrijos steigimo sutarties 19 straipsnyje nustatyti veiksmai kovojant su diskriminacija dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos. Nediskriminavimas yra įtvirtintas ir Chartijos 21 straipsnyje. Siekiant vykdyti diskriminacijos dėl vienos ar kelių priežasčių, **įskaitant tiesioginę, netiesioginę ir struktūrinę diskriminaciją**, prevenciją ir su ja kovoti, turėtų būti atsižvelgiama į konkrečius įvairių diskriminacijos formų požymius ir turėtų būti kartu parengti tinkami veiksmai. Pagal Programą turėtų būti remiami veiksmai, kuriais siekiama užkirsti kelią **visų formų** diskriminacijai, rasizmui, ksenofobijai, **afrofobijai**, antisemitizmui, **priešiškam elgesiui romų atžvilgiu**, neapykantai musulmonams ir kitoms netolerancijos formoms, **įskaitant homofobiją, bifobiją, transfobiją, interfobiją ir kitų formų netoleranciją dėl lytinės tapatybės elektroninėje ir neelektroninėje erdvėje, prieš asmenis, priklausančius mažumoms, atsižvelgiant į daugialypę diskriminaciją**, ir su tuo kovoti. Pagal Programą turi būti remiami veiksmai, kuriais siekiama užkirsti kelią ir kovoti su diskriminacija, rasizmu, ksenofobija, antisemitizmu, neapykanta musulmonams ir kitomis netolerancijos formomis. Programa turėtų būti įgyvendinama taip, kad būtų užtikrintas tarpusavio papildomumas su kita tais pačiais tikslais vykdoma Sąjungos veikla, visų pirma su veikla,

nurodyta 2011 m. balandžio 5 d. Komisijos komunikate „ES romų integracijos nacionalinių strategijų bendrieji principai iki 2020 m.“¹⁰ ir 2013 m. gruodžio 9 d. Tarybos rekomendacijoje dėl romų veiksmingų integravimo priemonių valstybėse narėse¹;

- (12) visapusiškam ir veiksmingam neįgaliųjų dalyvavimui visuomenės gyvenime lygiai su kitais trukdo **visuomenės** ir aplinkos sudaromos kliūtys, taip pat ir nepakankamas prieinamumas. Neįgalieji susiduria su kliūtimis, be kita ko, šiose srityse: siekiant patekti į darbo rinką, gauti įtraukų ir kokybišką išsilavinimą, išvengti skurdo ir socialinės atskirties, turėti prieigą prie kultūrinių iniciatyvų ir žiniasklaidos arba naudotis savo politinėmis teisėmis. Sąjunga ir visos jos valstybės narės yra prisijungusios prie Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos (UNCPRD) ir įsipareigojusios skatinti, saugoti ir užtikrinti, kad visi neįgalieji galėtų visapusiškai naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis. UNCPRD nuostatos tapo neatskiriama Sąjungos teisinės tvarkos dalimi;
- (13) teisė į tai, kad būtų gerbiamas kiekvieno asmens privatus ir šeimos gyvenimas, būsto neliečiamybė ir komunikacijos slaptumas (teisė į privatumą) yra pagrindinė teisė, įtvirtinta Pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnyje. Asmens duomenų apsauga yra pagrindinė teisė, įtvirtinta Pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16 straipsnyje. Asmens duomenų apsaugos taisyklių laikymąsi kontroliuoja nepriklausomos priežiūros institucijos. Sąjungos teisinėje sistemoje, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679² ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/680³, išdėstytos nuostatos, kuriomis užtikrinama veiksminga teisė į asmens duomenų apsaugą. Šiomis teisinėmis priemonėmis nacionalinėms duomenų apsaugos priežiūros institucijoms patikėta užduotis skatinti visuomenės informuotumą apie su asmens duomenų tvarkymu susijusią riziką, taisykles, apsaugą ir taisykles, bei jų supratimą. Atsižvelgiant į teisės į asmens duomenų apsaugą svarbą spartaus technologijų vystymosi laikotarpiu, Sąjunga turi turėti galimybių vykdyti informuotumo didinimo veiklą, **įskaitant paramą pilietinės visuomenės organizacijoms, kurios propaguoja asmens duomenų apsaugą pagal Sąjungos standartus, ir** atlikti tyrimus ir kitą susijusią veiklą;

¹ OL C 378, 2013 12 24, p. 1.

² OL L 119, 2016 5 4, p. 1–88.

³ OL L 119, 2016 5 4, p. 89–131.

- (14) SESV 24 straipsniu Europos Parlamentas ir Taryba įpareigojami priimti piliečių iniciatyvos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos sutarties 11 straipsnyje, įgyvendinimo procedūrų nuostatas ir sąlygas. Tam tikslui buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [(ES) Nr. 211/2011¹]. Pagal Programą turi būti remiamas techninės ir organizacinės paramos finansavimas įgyvendinant Reglamentą [(ES) Nr. 211/2011], taip pagrindžiant piliečių naudojimąsi teise pradėti ir remti Europos piliečių iniciatyvas;
- (15) pagal SESV 8 ir 10 straipsnius, visa pagal Programą vykdoma veikla turėtų būti remiamas lyčių aspekto integravimas ir nediskriminavimo tikslų integravimas. *Atliekant tarpinį ir galutinį programos vertinimą turėtų būti įvertinamas poveikis lytims, kad būtų galima įvertinti, kokių mastu programa prisideda prie lyčių lygybės, ir įvertinti, ar programa jai nedaro nenumatyto neigiamo poveikio. Atsižvelgiant į tai ir skirtingą įvairių programos dalių veiklos pobūdį ir mastą, svarbu, kad atskiri projekto rengėjų surinkti duomenys, jei įmanoma, būtų suskirstyti pagal lytį. Taip pat svarbu teikti informaciją pareiškėjams apie tai, kaip atsižvelgti į lyčių lygybę, įskaitant informaciją apie lyčių aspekto integravimo priemonių, pvz., biudžeto sudarymo atsižvelgiant į lyčių aspektą, naudojimą ir, jei reikia, poveikio lytims vertinimą. Į lyčių pusiausvyrą reikėtų atsižvelgti konsultuojantis su ekspertais ir suinteresuotaisiais subjektais;*
- (16) pagal ES sutarties 3 straipsnio 3 dalį, Chartijos 24 straipsnį ir Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją Sąjunga privalo skatinti vaiko teisių apsaugą;
- (17) pagal Sąjungos teisės aktus dėl vienodo požiūrio valstybės narės steigia nepriklausomas vienodo požiūrio skatinimo įstaigas, dažniau vadinamas „lygybės įstaigomis“, siekdamos kovoti su diskriminacija dėl rasės, etninės kilmės ir lyties. Tačiau daug valstybių narių nepasitenkino šių reikalavimų įvykdymu ir užtikrino, kad lygybės įstaigos taip pat galėtų spręsti problemas, susijusias su diskriminacija dėl kitų priežasčių, tokių kaip *kalbos*, amžiaus, *lyties požymių, lytinės tapatybės ir lytinės įvairovės*, seksualinės orientacijos, religijos ar tikėjimo, negalios ■. Lygybės įstaigos vaidina pagrindinį vaidmenį skatinant lygybę ir užtikrinant veiksmingą teisės aktų dėl vienodo požiūrio užtikrinimo taikymą, visų pirma teikdamos nepriklausomą pagalbą diskriminacijos aukoms, atlikdamos nepriklausomas apklausas dėl diskriminacijos, skelbdamos nepriklausomas ataskaitas ir pateikdamos rekomendacijas visais su diskriminacija susijusiais klausimais jų šalyje. Labai

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 211/2011 dėl piliečių iniciatyvos (OL L 65, 2011 3 11, p. 1).

svarbu, kad šiuo požiūriu lygybės įstaigų darbas būtų koordinuojamas Sąjungos lygmeniu. 2007 m. buvo sukurtas Europos nacionalinių lygybės įstaigų tinklas EQUINET. Jam priklauso nacionalinės vienodo požiūrio taikymo užtikrinimo įstaigos, kaip nustatyta Tarybos direktyvose 2000/43/EB¹ ir 2004/113/EB² ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose 2006/54/EB³ ir 2010/41/ES⁴. **2018 m. birželio 22 d. Komisija priėmė rekomendaciją dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų, kuri apima lygybės įstaigų įgaliojimus, nepriklausomumą, veiksmingumą ir veiklos koordinavimą bei bendradarbiavimą.** EQUINET yra išskirtinis: tai vienintelis subjektas, užtikrinantis lygybės įstaigų veiklos koordinavimą. Ši EQUINET vykdoma koordinavimo veikla ypač svarbi siekiant tinkamai įgyvendinti Sąjungos kovos su diskriminacija teisės aktus valstybėse narėse, ir ji turėtų būti remiama pagal Programą;

- (17a) **siekiant padidinti naudotojų atžvilgiu palankų Programos prieinamumą ir teikti su visais Programos aspektais susijusias nešališkas gaires ir praktinę informaciją, kiekviena valstybė narė gali įsteigti kontaktinius centrus, kurie teiktų pagalbą paramos gavėjams ir pareiškėjams. Programos kontaktiniai centrai turėtų turėti galimybę savo funkcijas vykdyti nepriklausomai, be valdžios institucijų kišimosi į šių centrų sprendimų priėmimo procesą. Valstybės narės turėtų turėti galimybę pasirinkti tinkamiausią programos kontaktinių centrų valdymą, įskaitant, be kita ko, per valdžios institucijas, pilietinės visuomenės organizacijas ar jų konsorciumus. Programos kontaktiniai centrai nėra atsakingi už programos valdymą;**
- (18) nepriklausomos žmogaus teisių įstaigos, pilietinės visuomenės organizacijos atlieka esminį vaidmenį skatinant ir saugant Sąjungos bendras vertybes ir didinant informuotumą apie jas pagal SESV 2 straipsnį, ir prisideda prie veiksmingo naudojimosi teisėmis pagal Sąjungos teisę, įskaitant ES pagrindinių teisių chartiją. 2018 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento

¹ 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 2000/43/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės (OL L 180, 2000 7 19, p. 22).

² 2004 m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyva 2004/113/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo (OL L 373, 2004 12 21, p. 37).

³ 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo (OL L 204, 2006 7 26, p. 23).“;

⁴ 2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/41/ES dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 86/613/EEB (OL L 180, 2010 7 15, p. 1).

rezoliucijoje nustatyta, kad **finansavimo didinimas ir** tinkama finansinė parama yra **svarbiausi dalykai** kuriant palankią ir tvarią aplinką pilietinės visuomenės organizacijoms, kad jos stiprintų savo vaidmenį ir nepriklausomai bei veiksmingai atliktų savo pareigas. Todėl ES finansavimas, papildydamas nacionalinio lygmens pastangas, turėtų prisidėti remiant aktyviai **vertybes ir** teises skatinančias nepriklausomas pilietinės visuomenės organizacijas, suteikiant joms galių ir stiprinant jų pajėgumus, kai šių organizacijų veikla padeda strategiškai įgyvendinti ES teise ir ES pagrindinių teisių chartija užtikrinamas teises, įskaitant ■ atstovavimo **kaip antai strateginis bylinėjimasis, kampanijų rengimas, komunikacija bei kita** priežiūros **veikla**, taip pat skatinti ir saugoti Sąjungos ■ vertybes **vietos, regioniniu, nacionaliniu ir tarpvalstybinio lygmeniu** ir didinti informuotumą apie jas. **Programa turėtų būti įgyvendinama naudotojui palankiu būdu, pavyzdžiui, taikant naudotojams palankią paraiškų teikimo ir ataskaitų teikimo tvarką. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas galimybėms ja naudotis pilietinės visuomenės organizacijomis tarpvalstybiniu, nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, įskaitant vietos lygmens pilietinės visuomenės organizacijas, taip pat paramos gavėjų gebėjimus. Tam tikrais atvejais turėtų būti apsvarstyta galimybė teikti finansinę paramą trečiosioms šalims;**

- (19) Komisija turėtų užtikrinti bendrą nuoseklumą, papildomumą ir sąveiką su Sąjungos įstaigų, organų ir agentūrų, visų pirma Europos lyčių lygybės instituto ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros, darbu, ir turėtų įvertinti kitų nacionalinių ir tarptautinių subjektų darbą srityse, kuriose taikoma Programa;
- (20) Programoje tam tikromis sąlygomis turėtų galėti dalyvauti Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, ir ELPA narės, kurios nėra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės; stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės, įgyvendinančios pasirengimo narystei strategiją, taip pat turėtų galėti dalyvauti Programoje;
- (21) siekiant užtikrinti veiksmingą lėšų paskirstymą iš bendrojo Sąjungos biudžeto, būtina užtikrinti visų pagal Programą vykdomų veiksmų ir veiklos pridėtinę Europos vertę, jų papildomumą valstybių narių vykdomiems veiksams; tuo pačiu metu reikėtų siekti finansavimo programų, kuriomis remiamos glaudžiai tarpusavyje susijusios politikos sritys, visų pirma Teisingumo, teisių ir vertybių fondo – taigi ir Teisingumo programos – aprėptyje, taip pat programos „Kūrybiška Europa“ ir „Erasmus +“ aprėptyje, siekiant įgyvendinti kultūrinių sankirtų kultūros, žiniasklaidos, menų, švietimo ir kūrybos srityse

potencialą, nuoseklumo, papildomumo ir sąveikos; būtina kurti sąveiką su kitomis Europos finansavimo programomis, visų pirma užimtumo *ir kovos su socialine atskirtimi srityse, visų pirma „Europos socialiniu fondu +“*, vidaus rinkos, įmonių, jaunimo, sveikatos, pilietiškumo, teisingumo, migracijos, saugumo, mokslinių tyrimų, inovacijų, technologijų, pramonės, sanglaudos, turizmo, išorės santykių, prekybos ir *darnaus* vystymosi srityse;

- (22) šiame reglamente nustatomas *Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programos* finansinis paketas, kuris yra svarbiausias orientacinis dydis, kaip apibrėžta [nuoroda atitinkamai atnaujintina pagal naująjį tarpinstitucinį susitarimą: 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo 17 punktą¹], Europos Parlamentui ir Tarybai metinės biudžeto sudarymo procedūros metu;
- (23) šiai programai taikomas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. [the new FR] (toliau – Finansinis reglamentas). Jame nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, tarp jų – taisyklės, susijusios su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu vykdymu, finansinėmis priemonėmis ir biudžeto garantijomis;
- (24) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą turėtų būti pasirenkami pagal tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir gauti rezultatų, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą, *atitinkamų suinteresuotųjų šalių dydį bei pajėgumus, tikslinius paramos gavėjus* ir numatomą reikalavimų nesilaikymo riziką. Be kita ko, reikėtų apsvarstyti galimybę naudoti vienkartinės išmokas, fiksuotąsias normas ir vieneto įkainius, taip pat su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje. ■

(24a) *Pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013², Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2988/95³, Tarybos*

¹ [Nuoroda turės būti atnaujintina: OL C 373, 2013 12 20, p. 1. Susitarimą galima rasti čia: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220(01))].

² 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

³ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96¹ ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939² Sąjungos finansiniai interesai turi būti ginami proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų ir sukčiavimo prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, jei reikia, administracinių sankcijų skyrimą. Visų pirma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti sukčiavimo ir kitų nusikalstamų veikų atvejus, darančius poveikį Sąjungos finansiniams interesams, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371³, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiaudamas siekti apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises;

- (25) *siekiant įgyvendinti konkrečius tikslus skatinti lyčių lygybę ir teises, skatinti piliečių aktyvumą ir dalyvavimą demokratiname Sąjungos gyvenime vietos, regioniniu, nacionaliniu ir tarpvalstybiniu lygmenimis ir kovoti su smurtu*, trečiosios valstybės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, gali dalyvauti Sąjungos programose pagal EEE susitarime nustatytą bendradarbiavimo sistemą, pagal kurią dalyvavimas įgyvendinant šias programas nustatomas pagal tą susitarimą priimamu sprendimu. Trečiosios valstybės taip pat gali dalyvauti remdamosi kitomis teisinėmis priemonėmis. Tam, kad šiuo reglamentu būtų suteiktos reikiamos teisės ir prieiga atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ir Europos

¹ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

² 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

³ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įgaliojimus, turėtų būti įtraukta konkreti nuostata;

- (26) šiam reglamentui taikomos Europos Parlamento ir Tarybos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsnį priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Šiomis Finansiniame reglamente nustatytomis taisyklėmis visų pirma reglamentuojama biudžeto nustatymo ir įgyvendinimo dotacijomis, viešaisiais pirkimais, apdovanojimais ir netiesioginiu vykdymu procedūra ir nustatoma su finansais susijusių asmenų atsakomybės kontrolė. Pagal SESV 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat yra susijusios su Sąjungos biudžeto apsauga esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų, nes teisinės valstybės principo laikymasis – būtina patikimo finansų valdymo ir veiksmingo ES finansavimo sąlyga;
- (26a) *pasiūlymu dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos biudžeto apsaugos esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų siekiama parengti Sąjungą, kad ji galėtų geriau apsaugoti savo biudžetą, kai teisinės valstybės principo taikymo trūkumai kenkia ar gali pakenkti patikimam finansų valdymui ar Sąjungos finansiniams interesams. Šis reglamentas turėtų papildyti Teisių ir vertybių programą, kurios vaidmuo kitoks, t. y. finansuoti politiką, atitinkančią pagrindines teises ir Europos vertybes, orientuotas į žmonių kasdienį gyvenimą ir dalyvavimą;*
- (27) pagal [Tarybos sprendimo 2013/755/ES¹ 94 straipsnį užjūrio šalyse bei teritorijose (toliau – UŠT) įsisteigę asmenys ir subjektai atitinka reikalavimus gauti finansavimą, atsižvelgiant į Programos taisyklės ir tikslus bei galimas priemones, taikomas valstybei narei, su kuria atitinkama užjūrio šalis ar teritorija yra susijusi. ***Įgyvendinant Programą turi būti atsižvelgiama į UŠT atokumo nulemtus apribojimus, be to, turi būti atliekama veiksmingo UŠT dalyvavimo Programoje stebėseną ir reguliarius vertinimus;***
- (28) atsižvelgiant į tai, kad svarbu kovoti su klimato kaita, vadovaujantis Sąjungos įsipareigojimu įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir pasiekti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, Programa padės integruoti klimato srities veiksmus į Sąjungos politiką ir prisidės prie siekio 25 proc. ES biudžeto išlaidų veiklai, kuria siekiama su klimatu susijusių tikslų **2021–**

¹ 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimas 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimas) (OL L 344, 2013 12 19, p. 1).

2027 m. DFP laikotarpiu, ir kad kuo greičiau, bet ne vėliau kaip iki 2027 m. šios išlaidos sudarytų 30 proc. Rengiant ir įgyvendinant Programą bus nustatyti atitinkami veiksmai, kurie bus dar kartą vertinami atliekant laikotarpio vidurio vertinimą;

- (29) vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 ir 23 dalimis, reikia įvertinti šią Programą remiantis informacija, surinkta laikantis specialių stebėsenos reikalavimų, tačiau drauge vengiant pernelyg didelio reguliavimo ir administracinės naštos, visų pirma valstybėms narėms. Šie reikalavimai, prireikus, kaip Programos poveikio vietoje vertinimo pagrindą gali apimti išmatuojamus rodiklius;
- (30) siekiant ***papildyti šį reglamentą, kad būtų galima įgyvendinti Programą ir faktiškai įvertinti jos įgyvendinimo pažangą, padarytą siekiant jos tikslų,*** pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti su ***darbo programomis pagal 13 straipsnį ir*** rodikliais susijusius aktus, kaip nustatyta 12 ir 14 straipsniuose ir II priede. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma **Piliečių, lygybės**, teisių ir vertybių programa (toliau – Programa).

Jame nustatomi Programos tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Programos tikslai

1. Bendrasis Programos tikslas yra apsaugoti ir skatinti Sutartyse, **Chartijoje ir taikomose tarptautinėse žmogaus teisių konvencijose** įtvirtintas teises ir vertybes, **visų pirma teikiant paramą pilietinės visuomenės organizacijoms ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams, veikiantiems vietos, regioniniu, nacionaliniu ir tarpvalstybiniu lygmenimis, ir skatinant pilietinį ir demokratinį dalyvavimą**, kad būtų **palaikomos ir toliau plėtojamos atviros, teisėmis grindžiamos, demokratinės, lygios ir įtraukios visuomenės, pagrįstos teisinės valstybės principu**.
2. Atsižvelgiant į 1 dalyje išdėstytą bendrą tikslą, Programa siekia šių konkrečių tikslų, kurie atitinka kryptis:
 - a) **saugoti ir propaguoti Sąjungos vertybes (Sąjungos vertybių paprogramė);**
 - a) skatinti teises, nediskriminavimą, lygybę, įskaitant lyčių lygybę, ir lyčių ir nediskriminavimo aspekto integravimą (Lygybės, teisių ir lyčių lygybės paprogramė);
 - b) skatinti piliečių aktyvumą ir dalyvavimą demokratiame Sąjungos gyvenime **ir skirtingų valstybių narių piliečių mainus bei didinti informuotumą apie bendrą Europos istoriją** (Piliečių aktyvumo ir dalyvavimo paprogramė);

- c) kovoti su smurtu, *įskaitant smurtą dėl lyties* (paprogramė „Daphne“).

2a straipsnis

Sąjungos vertybių paprogramė

Laikantis 2 straipsnio 1 dalyje nustatyto bendrojo tikslo ir atsižvelgiant į 2 straipsnio 2 dalies -a punkte nustatytą konkretų tikslą, Programoje daugiausia dėmesio skiriama teisėms saugoti, skatinti ir didinti informuotumą apie jas teikiant finansinę paramą vietos, regioniniu ir tarpvalstybiniu lygmenimis veikiančioms pilietinės visuomenės organizacijoms skatinant ir puoselėjant šias teises, taip stiprinti Sąjungos vertybių apsaugą ir skatinimą bei pagarbą teisinės valstybės principui ir prisidėti prie demokratiškesnės Sąjungos kūrimo, demokratinio dialogo, skaidrumo ir gero valdymo.

3 straipsnis

Lygybės, teisių ir lyčių lygybės paprogramė

Atsižvelgiant į 2 straipsnio 1 dalyje išdėstytą bendrąjį tikslą ir 2 straipsnio 2 dalies a punkte išdėstytą konkretų tikslą, Programoje daugiausiai dėmesio skiriama:

- a) *lygybės propagavimui ir* nelygybės ir diskriminacijos dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos prevencijai bei kovai su jomis ir *nediskriminacijos principo laikymuisi Chartijos 21 straipsnyje nustatytais pagrindais;*
- b) *šių išsamių politikos priemonių rėmimui, skatinimui ir įgyvendinimui:*
 - i) *skatinti moterų visapusišką naudojimąsi teisėmis, lyčių lygybę, įskaitant profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, moterų įgalėjimą ir lyčių aspekto integravimą;*
 - ii) *skatinti nediskriminavimą ir nediskriminavimo aspekto integravimą;*
 - iii) *kovoti su rasizmu, ksenofobija ir visų formų netolerancija, įskaitant homofobiją, bifobiją, transfobiją ir interfobiją bei netoleranciją dėl lytinės tapatybės elektroninėje ir neelektroninėje erdvėje;*
 - iv) *saugoti ir skatinti vaiko teises;*
 - v) *saugoti ir skatinti neįgaliųjų teises;*

ba) saugoti ir skatinti Sąjungos pilietybės teises ir teisę į asmens duomenų apsaugą.

4 straipsnis

Piliečių aktyvumo ir dalyvavimo paprogramė

Atsižvelgiant į 2 straipsnio 1 dalyje išdėstytą bendrąjį tikslą ir 2 straipsnio 2 dalies b punkte išdėstytą konkretų tikslą, Programoje daugiausiai dėmesio skiriama:

- a) *paramai projektams, kuriais siekiama paminėti svarbiausius šiuolaikinės Europos istorijos įvykius, įskaitant autoritarinių ir totalitarinių režimų priežastis ir padarinius, taip pat Europos piliečių informuotumo apie jų bendrą istoriją, kultūrą, kultūros paveldą ir vertybes didinimą, taip gerinant jų supratimą apie Sąjungą, jos kilmę, tikslą, įvairovę ir laimėjimus, taip pat tarpusavio supratimo ir tolerancijos svarbą;*
- b) *■ piliečių ir atstovų asociacijų dalyvavimo ir indėlio į demokratinį bei pilietinį Sąjungos gyvenimą skatinimui supažindinant su Sąjungos veiksmais ir viešai keičiantis savo nuomonėmis visose srityse apie Sąjungos veiksmus;*
- ba) *įvairių šalių piliečių mainų skatinimui, visų pirma per miestų partnerystę ir tinklus, kad jie galėtų įgyti praktinės patirties, susijusios su Sąjungos bendro paveldo turėjimu ir įvairove, ir informuoti juos, kad tai yra bendros ateities pagrindas.*

5 straipsnis

Paprogramė „Daphne“

Atsižvelgiant į 2 straipsnio 1 dalyje išdėstytą bendrąjį tikslą ir 2 straipsnio 2 dalies c punkte išdėstytą konkretų tikslą, Programoje daugiausiai dėmesio skiriama:

- a) *visų formų smurto dėl lyties, nukreipto prieš moteris ir mergaites, ir smurto šeimoje prevencijai ir kovai su jais visais lygmenimis, taip pat skatinant taikyti Europos Tarybos konvencijoje dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencijoje) nustatytus principus ir*
- a) *visų smurto prieš vaikus ir jaunimą formų, taip pat smurto prieš kitas rizikos grupes, pavyzdžiui, LGBTQI asmenis ir neįgaliuosius, prevencijai ir kovai su juo;*
- b) *visų tokio smurto, kaip antai smurto šeimoje ar smurto intymiuose ryšiuose, tiesioginių ir netiesioginių aukų, įskaitant vaikus, kurie tapo našlaičiais dėl šeiminių nusikaltimų,*

paramai ir apsaugai, *bei paramai smurtą dėl lyties patyrusioms aukoms ir to paties lygio jų apsaugos užtikrinimui visoje Sąjungoje.*

6 straipsnis

Biudžetas

1. Programos įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas yra **1 627 000 000 EUR 2018 m. kainomis [1 834 000 000 EUR dabartinėmis kainomis]**.

2. Iš 1 dalyje nurodytos sumos šiems tikslams skiriamos šios orientacinės sumos:

-a) **754 062 000 EUR 2018 m. kainomis [850 000 000 EUR dabartinėmis kainomis] (t. y. 46,34 proc. viso finansinio paketo) 2 straipsnio 2 dalies -a punkte nurodytiems konkretiems tikslams;**

a) **429 372 000 EUR 2018 m. kainomis [484 000 000 EUR] (t. y. 26,39 proc. viso finansinio paketo) 2 straipsnio 2 dalies a ir c punktuose nurodytiems konkretiems tikslams;**

b) **443 566 000 EUR 2018 m. kainomis [500 000 000 EUR] (t. y. 27,26 proc. viso finansinio paketo) 2 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytiems konkretiems tikslams;**

Ne mažiau kaip 50 proc. šios dalies pirmos pastraipos -a ir a punktuose nurodytų išteklių Komisija skiria pilietinės visuomenės organizacijų veiklai remti; ne mažiau kaip 65 proc. šių išteklių skiriama vietos ir regioninėms pilietinės visuomenės organizacijoms.

Nuo paskirtų finansinio paketo procentinių dalių, kaip nustatyta -I priede, Komisija nenukrypsta daugiau kaip 5 procentiniais punktais. Jei paaiškėtų, kad tą ribą būtina viršyti, Komisijai pagal 16 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas -I priedas, paskirtas procentines Programos lėšų dalis keičiant 5–10 procentinių punktų.

3. 1 dalyje nurodyta suma gali būti panaudota teikiant Programai įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę pagalbą, kaip antai parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas, tyrimus, ekspertų posėdžius, komunikaciją dėl prioritetų ir sritis, susijusias su bendraisiais Programos tikslais.

4. Nedarant poveikio Finansiniam reglamentui, veiksmų, susijusių su projektais, įtrauktais į pirmąją darbo programą, išlaidos gali būti tinkamos finansuoti nuo 2021 m. sausio 1 d.
5. Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti ištekliai valstybių narių **arba Komisijos** prašymu gali būti perskirti Programai. Komisija tuos išteklius naudoja tiesiogiai pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies a punktą **■**. Kai įmanoma, tie ištekliai panaudojami **■** valstybės narės labui.

7 straipsnis

Programos asocijuotosios trečiosios valstybės

1. Jei tenkinamos sąlygos, Programoje gali dalyvauti šios valstybės:
 - a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, EEE susitarime nustatytais sąlygomis;
 - b) stojančiosios šalys, kandidatės ir potencialios kandidatės pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytais konkrečiomis sąlygomis;
 - c) šalys, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika, pagal tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendruosius principus ir sąlygas, nustatytus atitinkamuose bendruosiuose susitarimuose ir Asociacijos tarybos sprendimuose arba panašiuose susitarimuose, ir Sąjungos ir tų šalių susitarimuose nustatytais konkrečiomis sąlygomis;
 - d) kitos trečiosios valstybės, konkrečiame susitarime dėl trečiosios valstybės dalyvavimo bet kurioje Sąjungos programoje nustatytais sąlygomis, jeigu susitarimas:
 - užtikrina tinkamą trečiosios valstybės, dalyvaujančios Sąjungos programose, įmokų ir naudos pusiausvyrą;
 - nustato dalyvavimo programose sąlygas, įskaitant finansinių įnašų į atskiras programas ir jų administracinių išlaidų apskaičiavimą. Pagal [naujo Finansinio

reglamento] [21 straipsnio 5 dalį] susigrąžinama suma sudaro asignuotąsias pajamas.

- nesuteikia trečiajai valstybei sprendimų priėmimo įgaliojimų programos atžvilgiu;
- užtikrina Sąjungos teises užtikrinti patikimą finansų valdymą ir apsaugoti jos finansinius interesus.

8 straipsnis

ES finansavimas ir jo formos

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginio valdymo principą, laikantis Finansinio reglamento, arba kartu su Finansinio reglamento **62 straipsnio** 1 dalies c punkte nurodytomis įstaigomis, taikant netiesioginio valdymo principą.
2. Pagal Programą gali būti teikiamas bet kurios Finansiniame reglamente nustatytos formos finansavimas.
3. [Įnašai į savitarpio draudimo mechanizmą gali apimti riziką, susijusią su gavėjų mokėtinų lėšų susigrąžinimu, ir yra laikomi pakankama garantija pagal Finansinį reglamentą. Taikomos Reglamento XXX [po Reglamento dėl garantijų fondo priimto teisės akto] [X straipsnio] nuostatos.]

9 straipsnis

Veiksmų rūšys

Pagal šį reglamentą gali būti finansuojami veiksmai, kuriais prisidedama prie 2 straipsnyje nurodyto konkretaus tikslo įgyvendinimo. Visų pirma reikalavimus gauti finansavimą atitinka I priede išvardytos veiklos rūšys.

9a straipsnis

Pilietinio dialogo grupė

Komisija įsteigia pilietinio dialogo grupę, kurios tikslas – užtikrinti reguliary, atvirą ir skaidrų dialogą su Programos paramos gavėjais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų galima keistis patirtimi ir gerąja praktika ir aptarti politikos pokyčius Programos aprėpties srityse ir siekiant Programos tikslų, taip pat susijusiose srityse.

II SKYRIUS

DOTACIJOS

10 straipsnis

Dotacijos

1. Programos dotacijos skiriamos ir valdomos pagal Finansinio reglamento VIII antraštinę dalį.
2. Vertinimo komitetą gali sudaryti išorės ekspertai.

11 straipsnis

Kaupiamasis [, papildomas] ir mišrus finansavimas

1. Veismui, kuriam skirtas Programos įnašas, taip pat gali būti skirtas kitos Sąjungos programos įnašas, įskaitant lėšas, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, jei tais įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. [Kaupiamasis finansavimas neviršija visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų, o skirtingų Sąjungos programų parama gali būti apskaičiuojama proporcingai].
2. Jei pagal Programą ir fondus, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, nurodytus Reglamento (ES) XX [BNR] 1 straipsnyje, bendra finansinė parama teikiama vienam veiksmui, tas veiksmas įgyvendinamas pagal šiame reglamente nustatytas taisykles, įskaitant neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimo taisykles.
3. Gali būti nustatyti veiksmai, tinkami finansuoti pagal Programą ir atitinkantys antroje pastraipoje nurodytas sąlygas, kad juos būtų galima finansuoti fondų lėšomis pagal pasidalijamojo valdymo principą. Šiuo atveju taikomos bendro finansavimo normos ir tinkamumo finansuoti taisyklės, numatytos šiame reglamente.

Pirmoje pastraipoje nurodyti veiksmai turi atitikti visas šias sąlygas:

- a) jie buvo įvertinti pagal Programą paskelbtame kvietime teikti pasiūlymus;
- b) jie atitinka būtiniausius to kvietimo teikti pasiūlymus kokybės reikalavimus;
- c) pagal šį kvietimą teikti pasiūlymus jie negali būti finansuojami dėl biudžeto apribojimų.

Veiksmus įgyvendina Reglamento (ES) XX [BNR] [65] straipsnyje nurodyta vadovaujančioji institucija pagal tame reglamente nustatytas taisykles ir konkrečioms fondams skirtas taisykles, įskaitant finansinių pataisų taisykles.“

12 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys subjektai

1. Be Finansinio reglamento [197 straipsnyje] nustatytų kriterijų, taikomi 2 ir 3 dalyse nustatyti tinkamumo kriterijai.
2. Reikalavimus atitinka šie subjektai:
 - a) teisės subjektai, įsisteigę bet kurioje iš šių šalių:
 - valstybėje narėje arba su ja susijusioje užjūrio šalyje ar teritorijoje;
 - Programos asocijuotoje trečiojoje valstybėje, ***išskyrus 2 straipsnio 2 dalies -a punkte nurodytam konkrečiam tikslui;***
 - b) teisės subjektas, įsteigtas pagal Sąjungos teisę, ar tarptautinė organizacija.
3. Europos nacionalinių lygybės įstaigų (EQUINET) tinklui gali būti skiriama dotacija veiklai neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus ***pagal 6 straipsnio 2 dalies a punktą***, kad būtų padengtos su jo nuolatine darbo programa susijusios išlaidos.

III SKYRIUS

PROGRAMAVIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS, KONTROLĖ

13 straipsnis

Darbo programa ir daugiamečiai prioritetai

1. Programa ***vykdoma įgyvendinant*** Finansinio reglamento 110 straipsnyje nurodytas darbo programas.
2. ***Komisijai pagal 16 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nuostatomis dėl atitinkamos darbo programos nustatymo.***

14 straipsni
Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Rodikliai, kuriais grindžiama Programos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant 2 straipsnyje nustatytų konkrečių tikslų, ataskaita, pateikti II priede.
2. Siekiant veiksmingai įvertinti Programos įgyvendinimo pažangą, padarytą siekiant jos tikslų, Komisijai pagal 16 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais sukurama stebėsenos bei vertinimo sistema, be kita ko, keisti I priedą, kad prireikus rodikliai būtų peržiūrėti ir (arba) papildyti.
3. Atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad programos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Todėl Sąjungos lėšų gavėjams ir valstybėms narėms nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.

15 straipsnis
Vertinimas

1. Vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.
2. Tarpinis Programos vertinimas atliekamas, kai yra pakankamai informacijos apie Programos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo Programos įgyvendinimo pradžios. Atliekant laikotarpio vidurio vertinimą atsižvelgiama į ankstesnių programų (Teisių, lygybės ir pilietiškumo programos ir programos „Europa piliečiams“) ilgalaikio poveikio vertinimo rezultatus.
3. Baigiant įgyvendinti Programą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį Programos vertinimą.
4. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

16 straipsnis
Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. **13 ir 14 straipsniuose** nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus suteikiami Komisijai iki 2027 m. gruodžio 31 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti **13 ir 14 straipsniuose** nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai. ***Pagal 2016 m. balandžio 13 d. tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros piliečiai ir kiti suinteresuotieji subjektai per keturias savaites gali pareikšti savo nuomonę dėl deleguotojo akto projekto teksto. Dėl teksto projekto konsultuojamasi su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu ir Regionų komitetu, atsižvelgiant į NVO ir vietos ir regionų valdžios institucijų patirtį įgyvendinant Programą.***
6. Pagal **13 ar 14 straipsnius** priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

17 straipsnis

Sąjungos finansinių interesų apsauga

Kai trečioji valstybė dalyvauja Programoje, kaip nustatyta sprendime, priimtame pagal tarptautinį susitarimą, arba kitoje teisinėje priemonėje, trečioji valstybė suteikia reikiamas teises ir prieigą atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF) ir Europos Audito Rūmams, kad jie galėtų visapusiškai vykdyti savo atitinkamus įgaliojimus. OLAF atveju tokios teisės apima teisę atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje,

numatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų.

IV SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su Programa ir jos veiksmiais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su 2 straipsnyje nurodytais tikslais.

18a straipsnis

Programos kontaktiniai centrai

Kiekviena valstybė narė gali įsteigti Programos kontaktinius centrus. Jie atsako už nešališkų gairių, praktinės informacijos pateikimą ir pagalbos teikimą programos pareiškėjams, suinteresuotiesiems subjektams ir paramos gavėjams, kiek tai susiję su visais programos aspektais, be kita ko, su paraiškų teikimo procedūra, naudotojams patogios informacijos sklaida ir programos rezultatais, partneriams skirtiems tyrimais, mokymu ir kitais formalumais. Programų kontaktiniai centrai savo funkcijas atlieka nepriklausomai.

20 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (ES) Nr. 1381/2013 ir Reglamentas (ES) Nr. 390/2014 panaikinami nuo 2021 m. sausio 1 d.

21 straipsnis
Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas neturi poveikio susijusių veiksmų tęsimui ar keitimui iki jų užbaigimo pagal Reglamentą (ES) Nr. 1295/2013 ir Reglamentą (ES) Nr. 390/2014, kurie toliau taikomi tiems veiksams tol, kol jie užbaigiami.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės pagalbos išlaidos, būtinos užtikrinti perėjimui nuo priemonių, patvirtintų pagal ankstesnes programas, nustatytas Reglamentu (ES) Nr. 390/2014 ir Reglamentu (ES) Nr. 390/2014, prie šios Programos.
3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m. ir skirti 6 straipsnio 3 dalyje nurodytoms išlaidoms padengti, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.

22 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas

-I PRIEDAS

6 straipsnio 1 dalyje nurodytos turimos Programos lėšos paskirstomos taip:

a) iš 6 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos sumos:

- *bent 15 proc. lėšų skiriama veiklai, kuria įgyvendinamas konkretus tikslas pagal 3 straipsnio b punkto i papunktį;*
- *bent 40 proc. lėšų skiriama veiklai, kuria įgyvendinamas konkretus tikslas pagal 5 straipsnio -a punktą, ir*
- *bent 45 proc. lėšų skiriami veiklai, kuria įgyvendinami konkretūs tikslai pagal 3 straipsnio a punktą ir b punkto ii–v papunkčius ir 5 straipsnio a ir b punktus;*

b) iš 6 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytos sumos:

- *15 proc. lėšų skiriama atminimo puoselėjimo veiklai;*
- *65 proc. lėšų skiriami demokratiniam dalyvavimui;*
- *10 proc. lėšų skiriama propagavimo veiklai ir*
- *10 proc. lėšų skiriama administravimui.*

I PRIEDAS

Programos remiama veikla

2 straipsnyje nurodytų **bendrųjų ir** konkrečių Programos tikslų bus siekiama visų pirma remiant šias veiklos rūšis:

- a) informuotumo didinimą, informacijos **propagavimą ir** sklaidą siekiant gilinti žinias apie **teises, vertybes ir** politikos kryptis, **patenkančias į Programos aprėpties sritis ir tikslus**;
- b) suinteresuotųjų šalių tarpusavio mokymąsi keičiantis gerosios praktikos pavyzdžiais siekiant gilinti žinias ir gerinti tarpusavio supratimą ■ ;
- c) analitinę ■ stebėsenos veiklą, siekiant gerinti Programos aprėpties sričių padėties valstybėse narėse ir **Sajungos** lygmeniu supratimą, taip pat įgyvendinti ES teisę, politiką ir **Sajungos vertybes į valstybėse narėse, kaip antai veiklą siekiant įtraukti, pavyzdžiui, duomenų ir statistikos rinkimą; bendros metodikos ir, atitinkamais atvejais, rodiklių arba kriterijų rengimą; tyrimus, mokslinius tyrimus, analizę ir apklausas; vertinimus; poveikio vertinimus; vadovų, ataskaitų ir šviečiamosios medžiagos rengimą ir skelbimą.**
- d) susijusių suinteresuotųjų šalių mokymas siekiant gilinti jų žinias apie **Programos** aprėpties sričių politiką ir teises;
- e) informacinių ir komunikacinių technologijų (IKT) priemonių kūrimas ir priežiūra;
- ea) **parama pilietinės visuomenės organizacijoms ir pelno nesiekiančioms suinteresuotosioms šalims, veikiančioms Programos aprėpties srityse, kad būtų padidinti jų gebėjimai reaguoti ir visiems piliečiams užtikrinti tinkamą prieigą prie jų paslaugų, konsultacijas ir paramos veiklą;**
- eb) **paramą pilietinės visuomenės organizacijoms ir pelno nesiekiančioms suinteresuotosioms šalims, veikiančioms Programos aprėpties srityse, kad jos galėtų propaguoti teises, taip pat stiprinti Sajungos vertybių apsaugą ir skatinimą bei pagarbą teisinės valstybės principui bei prisidėti prie demokratinio dialogo, skaidrumo ir gero valdymo, įskaitant mažėjančios erdvės pilietinei visuomenei atvejus;**

- f) piliečių, *visų pirma jaunimo*, informuotumo apie Europos kultūrą, *kultūros paveldą, tapatybę ir istoriją, įskaitant totalitarinius ir autoritarinius režimus bei kitus svarbius pastarojo meto Europos istorijos įvykius, stiprinimą, kad būtų galima labiau išsaugoti atminimą ir Europos Sąjungos piliečių išipareigojimus Sąjungai bei skatinti toleranciją, abipusį supratimą, tarpkultūrinį dialogą ir pagarbą įvairovei*;
- g) įvairių tautybių ir kultūrų europiečių subūrimą, suteikiant jiems galimybių dalyvauti miestų partnerystės veikloje *ir pilietinės visuomenės projektuose, taip sukuriant sąlygas stiprinti principą „iš apačios į viršų“ ir puoselėti pilietinį ir demokratinį dalyvavimą*;
- h) aktyvaus *ir įtraukaus* dalyvavimo kuriant demokratiškesnę Sąjungą skatinimą ir sąlygų jam sudarymą, informuotumo apie teises ir vertybes didinimą ■ remiant pilietinės visuomenės organizacijas;
- i) Europos tinklų gebėjimų skatinti ir toliau plėtoti Sąjungos teisę, *vertybes*, politikos tikslus ir strategijas plėtrą ■ ;
- j) techninės ir organizacinės paramos finansavimo rėmimą įgyvendinant Reglamentą [(ES) Nr. 211/2011], taip pagrindžiant piliečių naudojimąsi teise pradėti ir remti Europos piliečių iniciatyvas;
- k) žinių apie Programą gilinimą, jos rezultatų perkėlimą ir sklaidą, informavimo veiklos skatinimą, įskaitant informavimo apie Programą ■ kontaktinių *centrų* sukūrimą ir rėmimą.

II PRIEDAS

Rodikliai

Programa bus stebima remiantis rodikliais, kuriais siekiama nustatyti, koku mastu buvo pasiekta Programos bendrųjų ir konkrečių tikslų, ir sumažinti administracinę naštą ir sąnaudas, rinkiniu. Tuo tikslu bus renkami duomenys atsižvelgiant į šį pagrindinių rodiklių rinkinį:

Skaičius žmonių, kurie įtraukti: i) į mokymo veiklą; ii) į tarpusavio mokymąsi ir keitimąsi gerąja patirtimi; iii) į informuotumo didinimo, informavimo ir sklaidos veiklą.
Pilietinės visuomenės organizacijų, įtrauktų į remimo ir pajėgumų stiprinimo veiklą, skaičius
Europos atminčiai ir paveldui skirtų tarptautinių tinklų ir iniciatyvų, sukurtų dėl Programos intervencijos, skaičius

Visi pavieniai duomenys bus suskirstomi pagal lytį, kai tai įmanoma; tarpiniuose ir galutiniuose Programos vertinimuose daugiausia dėmesio skiriama kiekvienai krypčiai ir kiekvienai veiklos sričiai ir įtraukiama lyčių lygybės perspektyva bei įvertinamas poveikis lyčių lygybei.